

Constantin Geambașu, Cristina Godun,
Anda Mareș, Nicolae Mareș

Dicționar

POLON
ROMÂN

Słownik
POLSKO
RUMUŃSKI

POLIROM
2014

laparoscopia *f.*, *med.* laparoscopia
 lapidarność *f.* caracter succint; ~ wypowiedzi caracterul succint al răspunsului
 lapidarny *adj.* lapidar, succint, concis
 lapsus *m.* lapsus, greșeală de exprimare
 laptop *m.* laptop, computer portabil
 larum *m.* agitație, zarvă, rumoare; podnieść ~ a stârni rumoare
 larwa *f.* larvă
 laryngolog *m.* laringolog
 laryngologia *f.* laringologie
 las *m.* pădure, codru; ~ dziewiczy pădure virgină; ~ iglasty pădure de conifere; wycinać ~ a defrișa o pădure; ~ monsunowy pădure musonică // nauka nie poszła w ~ nu s-a prins învățatura de el; być z czymś (jeszcze) w lesie a nu fi pregătit/gata cu ceva
 lasecznik *m.* bacil
 laser *m.* laser
 laserowy *adj.* cu laser
 las|ka *f.* baston, băț, toiag; ~ka marszałkowska baston de mareșal; ~ka z bambusa băț din bambus; chodzić o ~ee a merge în baston; podpierać się ~ką a se sprijini în baston
 laskarz *m.* jucător de hochei
 laskowy *adj.* de alun // orzech ~ alună
 lasso *n.* lasou; zarzucić ~ na szyję konia a arunca lasoul în jurul calului
 lata *pl.t.* ani; ~ młodości anii tinereții // na stare ~ la bătrânețe
 latać *v.i.* *impf.*, *iter.* 1. a zbura; ~ nad czymś a zbura deasupra a ceva; ~ samolotem a călători cu avionul 2. *pop.* a umbla; ~ po mieście a umbla prin oraș; ~ od urzędu do urzędu a umbla din oficiu în oficiu; ~ po zakupy a umbla după cumpărături; ~ za kimś a alerga după cineva, a se ține după cineva; ~ z jęzorem a îndruga povești

latanie *n.* 1. zbor 2. umblătură, alergătură
 latanina *f.* zarvă, alergătură
 latarka *f.* lanternă; ~ elektryczna/kieszonkowa lanternă electrică/de buzunar
 latarnia *f.* lanternă, lampă de iluminat; ~a uliczna felinar, lampă de iluminat stradal; oświetlać ulicę ~ami a ilumina străzile // ~a morska far; ~a projekcyjna projector; ~e lotniskowe luminile de aterizare; najciemniej jest pod ~ą a nu vedeș pădurea din cauza copacilor
 latarnik *m.* paznicul farului
 latawiec *m.* 1. zmeu (de hârtie); puszczać ~ee a înălța un zmeu 2. *pop.* hoinar
 lato *n.* vară; w lecie, latem vara, la vară // babie ~o vară târzie; lunigei
 latorość *f.* 1. *bot.* mlădiță, vlăstar, lujer de viță; uprawa ~li vie, viticultură 2. *fig.* vlăstar, descendent
 latyfundia *pl.t.* latifundii
 latynista *f.* latinist
 latynizm *m.* latinism
 latynoamerykański *adj.* latino-american
 laufer *m.* nebun (la șah)
 laur *m.* laur; zasłużone ~y lauri bine-meritați // spocząć na ~ach a te culca pe laurii victoriei; zbierać ~y a culege laurii
 laureat *m.* laureat; ~ konkursu laureat al concursului
 laurka *f.* felicitare
 laurkow|y *adj.* ~a pochwała laudă exagerată
 laurowy *adj.* de laur; wieniec ~y cunună de lauri // drzewo ~e laur, dafin
 lawa *f.* lavă
 lawenda *f.* lavandă, levânțică
 lawina *f.* avalanșă, lavină; ostrzeżenie przed ~ami avertizare de avalanșe;

- a śnieżna avalanșă de zăpadă; –a skarg avalanșă de plângeri; wywołać –ę pytań a stărni o avalanșă de întrebări
- lawinowy** *adj.* 1. de avalanșă; zagrożenie –e pericol de avalanșe 2. dramatic, rapid; –y napływ informacji flux rapid de informații
- lawirant** *m.* (om) manipulator, înșelător, șiret
- lawirowańc** *v.i. ipf.* 1. a se mișca/a acționa cu abilitate, a manevra; **kelner** –l między stolikami ospătarul se mișca cu abilitate printre mese 2. *fig.* a-și atinge scopul pe căi ocolite, a fi dibace; –é między prawdą a kłamstwem a se strecura între adevăr și minciună
- lawowy** *adj.* de/cu lavă
- lazur** *m.* azur; – nieba azurul cerului
- lazurowy** *adj.* de azur, azuriu
- ład** *m.* țărm, uscat, pământ; **ładem** i morzem pe mare și pe uscat; zejść na – a coborî pe uscat; przemierzać –y i morza a trece peste mări și țări // wysiąść na – a debarca
- ładownic** *v.i. ipf., wylądownic* *pf.* 1. *mar.* a acostă; –owne na bezludniej wyspie a acostă pe o insulă pustie 2. a debarca 3. *av.* a ateriza; **samolot** –uje na lotnisku Okęcie avionul va ateriza pe aeroportul Okęcie // –owne w szpitalu a ajunge/a sfârși la spital
- ładowanie** *f.* 1. *mar.* acostare 2. debarcare 3. *av.* aterizare // bez –a fără escală
- ładowisko** *n.* câmp, pistă de aterizare
- ładowy** *adj.* terestru; *mil.* wojsko –e trupe terestre; transport –y transport terestru
- leasing** *m., econ.* (sistem de finanțare) leasing; dać coś w – a închiria, a da ceva în leasing

- lebiodka** *f., bot.* oregano, sovârf
- lec**, **legnać** *v.i. pf.* 1. a se întinde; – na lôzku a se întinde în pat 2. a fi omorât (a cădea victimă), a fi distrus; **lec w boju** a fi omorât în bătălie // **lec u podstaw czegoś** a sta la baza a ceva; **lec u czyjchś stóp** a cădea la picioarele cuiva
- lecieć** *v.i. ipf., polecieć* *pf.* 1. *vezi* latać *liter.*; **pierwszy raz leceć samolotem** e prima oară când călătorește cu avionul; **liście jesienią leceć z drzew** toamna frunzele cad din copaci 2. a sări în aer; **szyby leciały w powietrze** geamurile au sărit în aer 3. a fugi; – do sklepu a fugi, a da o fugă până la magazin; – za kimś a umbla după cineva; – po doktora a fugi după doctor 4. *fam.* a curge; **krw leci z nosa** curge sânge din nas; **by leciały jej po policzках** lacrimile îi curgeau pe obrazi 5. *econ.* – w górę a se scumpi; – w dół a se ieftini 6. a rula, a se difuza, a se juca (d. o piesă de teatru) // **ale z tego dywanu leci kurz!** uite cum iese praful din covor!; **czas leci** timpul zboară; **jak leci?** cum îți mai merge?; – **na leb, na szyję** a fugi cu viteza luminii
- leciutki** *adj.* ușor, (d. țeșături) vaporos, (d. cafea, ceai) slab
- leciwy** *adj.* bătrân, vechi
- lecz** *conj.* dar, însă, ci; **niewiarygodne, – prawdziwe** incredibil, dar adevărat; **możesz go odwiedzić, – za parę dni** îl poți vizita, însă peste câteva zile; **nie mówiła po polsku, – po rosyjsku** nu vorbea polonă, ci rusă
- leczenie** *n., med.* tratament; – się cură
- lecznica** *f.* clinică, spital, policlinică; – dla zwierząt clinică veterinară

lecznictwo *n.* servicii medicale, sistem de sănătate; – prywatne sistemul de sănătate privat; – **pediatrice** pediatrie (medicină pediatrică)

lecznicz(y) *adj.* therapeutic, medicinal, medical; **pomoc** –a ajutor medical; **wiele ziół ma działanie** –e multe plante au proprietăți terapeutice // **środki** –e medicamente

leczyć (się) *v.t., v.r. ipf., wyleczyć pf.* a (se) trata, a (se) îngriji; – **kogoś na coś** a trata pe cineva de ceva; – **eukrzyżec** a trata diabetul; **być leczonym na coś** a fi sub tratament pentru...; – **się ziołami** a se trata cu plante (medicinale)

ledwie, ledwo *adv.* (de-)abia, cu greu; – **chodzi abia** merge; – **zdażył na pociąg abia** a ajuns la tren; – **wstał abia** s-a sculat; – **widoczny abia** vizibil; – **żywy pe jumătate viu**; – **go znam abia** dacă îl cunosc; – – **abia-abia**; – **wyszli, zaczęło padać** numai ce au ieșit și a și început să plouă; –..., a **już** imediat ce; – **miesiące abia** o lună

legacja *f.* legatie

legalista *m.* jurist

legalizacja *f.* (czegoś) legalizare, autorizatie, confirmare

legalizm *m.* legalitate

legalizować *v.t. ipf., zalegalizować pf.* a legaliza

legalizowany *adj.* legalizat

legalnie *adv.* legal

legalność *f.* legalitate

legalny *adj.* legal

legar *m.* bară, grindă

legat *m.* 1. – papieski nunțiu papal
2. moștenire

legend(a) *f.* 1. legendă, fig. basm; –a o **Warsie i Sawie** legenda despre Wars și Sawa; –a **głosi, że...** legenda spune că...; **żywa** –a legendă vie;

przejsć do –y a deveni o legendă

2. *cartog.* legendă

legendarność *f.* caracter legendar

legendarny *adj.* legendar, de legendă

legginsy *pl.t.* (pantaloni) colanți

legia *f.* legiune; – **honorowa** legiunea de onoare

legion *m.* 1. legiune 2. furnicar, mulțime

legionista *m.* legionist (membru al legiunilor poloneze)

legionowy *adj.* de legiune

legislacja *f.* legislație

legislacyjny *adj.* legislativ

legislatura *f., jur.* legislatură

legitymacja *f.* 1. legitimație; – **studentcka** legitimație de student; – **członkowska** legitimație de membru 2. – **władzy** legitimizarea puterii

legitymista *f., pol.* legitimist

legitymizacja *f.* legitimizare

legitymować (się) *v.t., v.r. ipf., wylegitymować pf.* a (se) legitima; – **kogoś** a legitima pe cineva; – **się tytułem naukowym** a deține un titlu științific

legnąć *pf.* *vezi* **lee** *pf.*

legowisko *n.* 1. pat, culcuș improvizat
2. bârlog, vizuină

legumina *f.* desert (din făinoase)

legwan *m., zool.* iguană

lej *m.* 1. pânză 2. groapă, crater; – **po bombie** crater rezultat în urma unei bombe

leja *f.* leu (moneda românească)

lejee *pl.t.* hățuri; **pociągnąć za –e** a trage de hățuri

lejek *m.* pânză

lejkowaty *adj.* în formă de pânză

lejtant *m.* locotenent

lek *m.* medicament, leac; – **przeciwbólowy** analgezic; – **nasenny** somnifer; – **uspokajający** tranchilizant;

- na przeziębienie medicament pentru răceală; zażywać –i a lua medicamente
- lekarka** *f.* doctoriță
- lekarski** *adj.* medical; **gabinet** – cabinet medical; **zaświadczenie** –e certificat medical
- lekarstwo** *n.* 1. doctorie, medicament; zażywać –a a lua medicamente; –o na kaszel/przeciw kaszlowi medicament pentru tuse 2. *fig.* remediū; **na to nie ma** –a pentru aceasta nu există remediū
- lekarz** *m.* medic, doctor; – sądowy medic legist; – rodzinny medic de familie; – weterynarii medic veterinar; **iść do** –a a merge la doctor; **wzwać** –a a chema doctorul; – specjalista medic specialist
- lekceważąco** *adv.* disprețuitor, irreverențios, fără respect; **odzywać się** – (do kogoś) a i se adresa cuiva disprețuitor; **traktować kogoś** – a privi pe cineva cu dispreț
- lekceważący** *adj.* disprețuitor, irreverențios
- lekceważenie** *n.* dispreț, desconsiderare
- lekceważyć** *v.t.* (*pf.*, *zlekceważyć* *pf.*) a disprețui, a desconsidera, a privi de sus, a refuza (cu dispreț), a lua în râs; – kolegów/podwładnych a-și disprețui colegii/subordonații; – prawo/przepisy a nu ține cont, a submina legea/regulile; – obowiązki a-și neglija responsabilitățile
- lekcja** *f.* lecție; **pobierać** –ę polskiego a lua lecții de limba polonă; **na** –i francuskiego în timpul lecției de franceză; **po** –ach după ore/școală; **prowadzić** –ę a ține o lecție; **brać** –e z czegoś a lua lecții de...; **odrabiać** –e a-și face temele // *fig.* **dać komuś dobrą** –ę a-i da cuiva o lecție bună

- lekeyjny** *adj.* sala –a (sală de) clasă
- lekk(i)** *adj.* (*comp.* lżejszy) 1. ușor; –i jak piórko ușor ca un fulg; **jest o dwa kilograme lżejsza** este cu două kilograme mai ușoară/slabă; **mieć** –i sen a avea un somn ușor; –i uśmiech zămbet vag; **iść** –im krokiem a merge cu pas ușor/vesel; **mieć** –ą śmierć a avea o moarte ușoară; **kobieta** –ich obyczajów femeie de moravuri ușoare; –a jazda cavaleria ușoară; *sport* **waga** –a categoria ușoară 2. moderat, temperat 3. *fig.* ușuratic, frivol 4. delicat, fin; –le ruchy mișcări delicate; –a sukienka rochie delicată/ușoară // **mieć** –ą rękę do czegoś a avea mâna ușoară (a se pricepe la...); **mieć** –ą rękę a fi cheltuitor; **robić** coś –ą ręką a face ceva în mod nechibzuit, nesocotit
- lekko** *adv.* ușor; – mu było na sercu se simțea fără griji; **lżej mi się zrobiło na sercu** mi s-a luat o piatră de pe inimă; **jestes za** – ubrana ești prea subțire îmbrăcată; – **lieząc** cel puțin, cu aproximație; **z** –a cam, întru câtva; – **przyszło**, – **poszło** cum a venit, așa s-a dus
- lekkotletyka** *f.* atletism
- lekkoduch** *m.* bun de nimic
- lekkomyślność** *f.* superficialitate, neseriozitate, frivolitate
- lekkomyślny** *adj.* ușuratic, superficial, frivol
- lekkostrawność** *f.* proprietatea de a se digera ușor, de a fi ușor digerabil
- lekkość** *f.* ușurătate, delicatețe, grație
- leksem** *m.*, *lingv.* lexem
- leksyka** *f.* lexic
- leksykalny** *adj.* lexical
- leksykograf** *m.* lexicograf
- leksykografia** *f.* lexicografie
- leksykograficzny** *adj.* lexicografic

leksykolog *m.* lexicolog
 leksykologia *f.* lexicologie
 leksykologiczny *adj.* lexicologic
 leksykon *m.* lexicon, dictionar
 lektor *m.* 1. lector; – radiowy crainic de radio 2. profesor de limbi străine (în învățământul superior); – języka angielskiego lector de limba engleză
 lektorat *m.* curs de limbă străină (în învățământul superior)
 lektorka *f.* lector (femeie)
 lektorski *adj.* de lectorat
 lektura *f.* lectură; –a książek lectura cărților; pogrążyć/zatopić się w –rze a fi cufundat în lectură; –ra obowiązkowa/uzupełniająca lectură (bibliografic) obligatorie/secundară; lista –r listă de lecturi
 lektyka *f.* lectică, palanchin
 lemiesz *m.* brăzdar
 leming *m., zool.* leming
 lemoniada *f.* limonadă
 len *m.* în; snopki lnu snopuri de în; sukienka z lnu rochie din în
 lenić się *v.t. ipf.* a (se) lenevi, a trândăvi; **zawsze lenił się do pracy** mereu lenevea când venea vorba de muncă
 lenieć *v.i. ipf.* a năpârli
 leninizm *m.* leninism
 leninowiec *m.* leninist
 lenistwo *n.* lene, lenevie, trândăvie; **wrodzone** –o lene înnăscută; **przez** –o din cauza lenei; **z** –a de lene; **oddawać się** –u a se lăsa în voia trândăviei
 leniuch *m.* leneș, trândav
 leniuchować *v.i. ipf.* a lenevi, a trândăvi
 leniwiec *m.* 1. pierde-vară, trântor 2. *zool.* leneș
 leniwieć *v.i. ipf.* a deveni leneș
 leniwy *adj.* leneș; **być –m do nauki** a fi leneș la învățatură; **jest strasznie** –l e groaznic de leneș!

lenniczka *f.* vasal, supus
 lennik *m., ist.* vasal, supus
 lenno *n.* feudă; **oddać komuś ziemię w – a da pământ cuiva în arendă; oddać się (komuś) w – a deveni vasalul cuiva**
 lenny *adj.* de vasal, de vasalitate; **hold** – legătură de vasalitate
 lenteks *m.* linoleum
 leń *m., pop.* leneș, trândav; **mieć lenia a-i fi lene**
 lep *m.* clei, lipici; – **na muchy** banda cu lipici pentru muște // **chwycić kogoś na – obietnicami** a seduce pe cineva cu promisiuni; **dać się złapać na – pięknych słów** a se lăsa sedus de cuvinte frumoase
 lepić (się) *ipf., zlepć pf.* I. *v.t., v.e.* a (se) lipi; – **się do czegoś** a se lipi de ceva; – **się do kogoś** a se ține scul de cineva II. *v.t.* (z czegoś) a face/a modela din lut; – **balwana** a face un om de zăpadă; – **coś z gliny** a modela ceva în lut
 lepiej *adv.* (*comp. de la dobrze*) mai bine; **coraz** – din ce în ce mai bine; **tym** – cu atât mai bine; – **późno niż wcale** mai bine mai târziu decât niciodată
 lepić *m.* ciment, clei, rășină, smoală
 lepki *adj.* lipicios
 lepkość *f.* vâscozitate
 lepszość *f.* superioritate
 lepszy *adj.* (*comp. de la dobry*) mai bun // **pierwszy** –y primul venit; **co** –e tot ce e mai bun
 lesbijka *f.* lesbiană
 lesisty *adj.* păduros
 leszez *m., iht.* plătică
 leszczyna *f.* aluniș
 leśnictwo *n.* silvicultură
 leśniczówka *f.* gheretă, udăpostul pădurarului
 leśniczy I. *adj.* silvic, forestier II. *m.* pădurar, brigadier silvic

leśnik *m.* pădurar

leśny *adj.* forestier, de pădure, silvic

letarg *m.* letargic, amorțeață, apatie;

być w –u a fi letargic; zapaść w –
a cădea în apatie

letargiczny *adj.* letargic

letni *adj.* 1. de vară; –a noc noapte de
vară; –a sukienka rochie de vară;
czas – ora/timp de vară 2. călduț;
–a herbata ceai călduț 3. fig. molatic
// (în cuvinte compuse) dwunastoletnie
wysiłki doisprezece ani
de eforturi

letnik *m.* vilegiaturist, sezonist

letnisko *n.* 1. stațiune balneară; prze-
bywać na –u a fi în vacanță 2. vile-
giatură

leukemija *f.*, *med.* leucemie; chorować
na –ę a fi bolnav de leucemie

Lew *m.*, *astroł.* Leu

lew *m.* 1. *zool.* leu; – morski leu de
mare; odważny jak – curajos ca un
leu; walczyć jak – a se lupta ca un
leu 2. leva (unitate monetară)

lewa *f.* levată (la jocul de cărți)

lewacki *adj.*, *pol.* de stânga

lewar *m.* cric, pârghie; podnieść coś
–em a ridica ceva cu cricul

lewatywa *f.* elismă

lewik *m.* pui de leu

lewicja *f.*, *pol.* grupare de stânga; skra-
jna –a partid de extremă stângă;
partie –y partide de stânga; obóz
–y tabără celor de stânga // po –y
pe partea stângă; nie wie –a, co
czyni prawica sã nu știe stânga ce
face dreapta

lewicowość *f.* orientare de stânga

lewicowy *adj.*, *pol.* de stânga

lewitować *v.i.* *ipf.* a levita

lewkońia *f.* micșunea

lewo *adv.* stânga; na – od czegoś la
stânga; iść/patrzeć w – a merge/a
privi în/la stânga; skręcić w – a

face (la) stânga; w – zwrot! fi
stânga!; z –a pe partea stângă; z –a
na prawo de la stânga la dreapta;
albo w – albo w prawo ori la
stânga, ori la dreapta

leworęczność *f.* stângăcie (scriere cu
mâna stângă)

leworęczny *adj.* stângaci

lewostronny *adj.* pe partea stângă

lew[y] *adj.* stâng; –y brzeg rzeki malul
stâng al râului; włożył koszulę na
–ą stronę a luat cămașa pe dos; –a
strona koperty spatele plicului //
–a *f.* partea stângă; po –ej była
mala leśna dróżka pe partea stângă
era o cărare în pădure; mieć dwie
–e ręce a fi neîndemânatic; wstać
–ą nogą (z łóżka) a se trezi cu fața
la ceasul

leżeć *v.i.* *ipf.* 1. a se târl, a merge cu greu,
a-și târl picioarele; iazł przez sad
cu greu își făcea drum prin livadă
2. a se cățara; – na drzewo a se
cățara într-un copac

leżak *n.* șezlong; plażowy – șezlong
de plajă

leżakować *v.i.* *ipf.* a se odihni

leżanka *f.* canapea, divan

leżaćo *adv.* na – (în poziția) culcat

leże *n.* 1. *mil.* tabără, cartier 2. vizuină

leżeć *v.i.* *ipf.* 1. a sta întins/culcat; –eć
na plecach/na brzuchu/na boku
a sta întins pe spate/pe burtă/pe-o
parte 2. a zăcea (bolnav); –eć w
szpitalu a zăcea în spital; –eć w
ziemi a zăcea în pământ 3. a se afla,
a fi; książka –y na stole cartea se
află pe masă; kurz –al na podłodze
praful stătea pe podea; miasto –y
nad rzeką orașul este așezat pe un
râu; problem –y w tym, że... pro-
blema stă în faptul, că...; –eć u
podstaw czegoś a sta la baza a
ceva; –eć w czyjeś naturze a sta